

Игра око Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) једна је од најзанимљивијих политичких игара. Она има два циља: надмудрити супарника и придобити јавност (ионако површну и слабо обавештену).

Први актер у овој игри је евробироократија. Њу симболише Хавијер Солана. Тактички циљ ове групације је да се Србији понуди на потписивање ССП у тренутку када то највише користи тзв. проевропским снагама. Стратешки циљ је увући Србију на „евроинтеграцијски колосек“, на коме сваки следећи корак „природно“ следи из претходног. Тако ће се на 125. кораку „природно“ решити питање Косова, тако што ће Србија морати да призна његову независност. Она чувена жаба биће „природно“ скувана, а да и не примети.

Главни проблем ових играча јесте претерани успех антисрпске пропаганде (чијем вођењу су и сами кумовали). Њена жртва је готово читава политичка класа у ЕУ. Тако се данас чини сасвим природним да се, на једној страни, Харадинај и Насер Орић пуштају из Хага на слободу, док се, на другој страни, Срби осуђују на 1.000 година робије; да Србија испоручује Хагу двојицу бивших председника, једног премијера, једног вицепремијера, више министара и готово читав ратни генералштаб, али да јој се опет трља нос како недовољно сарађује са Хагом. Та антисрпска настројеност је толика да чак ни оно што је рационално са становишта еврократских интереса – да се, као предизборна испомоћ „европским снагама“ понуди ССП – данас не може да прође. Зато се морају измишљати оправдања како се ССП не нуди Србији само због злог Коштунице и његовог зановетања.

Други актер у овој игри је евроентузијастички део српске елите. Њу симболише Борис Тадић. Тактички циљ ове групације је да пред изборе добије ССП на потписивање. Њен стратешки циљ је да Србија уђе што дубље у ЕУ, како би, са једне стране могла да користи ЕУ фондове, а са друге стране да се изнутра бори за Косово. Они изгледа верују да је то некако могуће. При томе се позивају на пример Кипра, који се као члан ЕУ бори за повратак Републике Северни Кипар под државни суверенитет.

Главни проблем ових играча је нереалност њихових циљева. Неко је већ духовито приметио да је идеја како Србија најбоље може да врати Косово само ако се прикључи ЕУ истоветна идеји да Чехословачка најбоље може да врати Судете само ако се

прикључи Трећем рајху. Поређење са Кипром је потпуно наивно. Ниједна земља ЕУ није признала Северни Кипар. Зато и није било проблема да Кипар постане члан ЕУ. У српском случају, међутим, најважније земље ЕУ већ су признале независност Косова. Зато је смешно очекивати да се од Србије неће тражити „регулација односа са суседима”. Наивност овог становишта види се и из идеје да ће Србија управо „кооперативношћу” и „дисциплинованост” отклонити све антисрпске предрасуде у Бриселу. Ако је еврократама тешко да Србији данас дају чак и ССП, како ће тек гледати на некакву српску „начелност” и „достојанствену одбрану националног интереса” по питању Косова?

Коначно, трећи актер у овој игри је евроскептички део српске елите. Њу симболизује Војислав Коштуница. Тактички циљ ове групације је да онемогући супарницима да потписивањем ССП-а добију важне поене у изборној утакмици. Стратешки циљ је да се, у преговорима са ЕУ, не чека 125. корак, већ да се сад постави питање Косова. Тако ће се еврократија из Брисела истерати на чистац.

Главни проблем ових играча је одсуство излазне стратегије. Потпуно је јасно какав ће одговор доћи из Брисела. Чак и у овом облику, ССП тешко да може да прође ратификацију у парламентима многих ЕУ земаља. Наиме, у његовом члану 135 наводи се да ће обе стране Косово третирати у складу са Резолуцијом 1244. Али, како ћете да усвојите документ у коме се каже да је Косово територија под управом УН, ако је ваша земља то исто Косово у међувремену већ признала као независну државу? И, ако ће и са садашњим текстом ССП-а бити повуци-потегни, још мање је могуће да се ССП поправи онако како то тражи Коштуница. Може ли се, рецимо, замислити немачки парламентарца који гласа за документ у коме се каже да је Косово саставни део Србије, док немачки амбасадор одавно седи у Приштини? Нејасно је, међутим, какав је план наших евроскептика када буду чули то „не” из Брисела. Шта ће се десити када нам ЕУ коначно каже: „Не, нема никаквог прецизирања ССП! И да, ми Косово више не рачунамо као део Србије!”. Шта Србији преостаје да уради онда?

Тако се показује да сваки од актера српску јавност „штеди” за понеку истину. Бриселске еврократе од нас крију да су Срби на „посебном третману” у ЕУ и да ће се такав третман и даље наставити. Овдашњи евроентузијаста од нас крију да нема шансе да Србија уђе у ЕУ, а да задржи макар и формалну сувереност над Косовом. А овдашњи евроскептици неће да нам кажу да је време да почнемо да се опраштамо од ЕУ. И да је време да се суочимо са истином: ма колико то невероватно изгледало, и изван ЕУ има живота. И ма колико то невероватно изгледало, тај живот можда и не мора да буде толико лош?